

E NKI BILALIN esikoiselokuva *Bunker Palace Hôtel* on yllättävän suuressa määrin Bilalin sarjakuvien maailman filmatisointia. Se on staattinen ja tosikkomainen, vailla huumoria ja vivahteita.

Se, mikä sarjakuvassa vielä menee, ei välttämättä toimikaan elokuvassa. Bilalhan ei sarjakuvissaankaan ole mikään avantgardisti, hänen sivusommitelmansa ovat aina hyvin kurinalaisia ja kaavan mukaisia. Tarinan kertomisessa Bilal ei myöskään ole mikään mestari, hänen sarjakuviansa vaikuttavuus piilee niiden sisäisessä voimassa ja kuvien vahvassa latauksessa.

Bunker Palace Hôtel ei ole ollut mikään yleisön suosikki, se hävisi nopeasti elokuvateattereista. Keväällä ensi-iltansa saanutta elokuvaa esitti marraskuussa vain yksi teatteri Pariisissa, kerran illassa pienimmässä salissaan. Bilalin **Pierre Christinin** avustuksella laatima juoni on hyvin Bilalmainen;

yksinvaltaisen puolueen keskuskomitea on lopullisen tuhon pyyhkiessä maanpintaa kaivautunut loisteliaaseen bunkkeriinsa jatkamaan elämää. Kalkki ei kuitenkaan toimi kuten pitäisi, tuho ulottuu myös maan alle. Robottipalvelijatkään eivät tottele isäntiään.

Bunkkerin sisustus on tuttu, muodot ja värit ovat taattua Bilalia. Tarinan käänteet ovat myös tuttuja, juonittelut, kuolema, kalseat kasvat ja jopa uima-altaan keskeinen rooli Metsästysretken tapaan. Kaiken taustalla leijuu outo vihreä härmä, kuin kelmu.

Kymmenesosa elokuvasta on ulkokuvia, taistelujen ja rappion repimää kaupunkia, loput studiossa kuvattua. Ulkokuvat on kuvattu Bilalin lapsuuden kotikaupungissa Belgradissa. Rekvisiitta onkin komeaa; kolhoja junia ja ratapihoja sekä 50-luvun Zilejä, neuvostoliittolaisia loistoautoja. Bilalin henkilöohjaus on kalsean tosikkomainen, ihmiset ovat kuin paperista leikattuja siluetteja. Maskeeraus on tehnyt näyttelijöistä Bilalin sarjakuvahahmojen näköisiä, kalvakkaita ja outoja, korostanut poskipäitä.

Näyttelijät ovat nimekästä kaartiä, mm. **Jean-Luis Trintignant**, **Carole Bouquet**, **Jean-Pierre Leaud** ja **María Schneider**. He eivät kuitenkaan onnistu nousemaan taustasta esiin.

Elokuvaa leimaa mahtipontisuus, välillä jopa naurettavuuteen asti. Sen onnistunein elementti on musiikki. Bulgarian radion kuoro on komea ja sopii yhteen kuvamaailman hengen kanssa.

Heikki Jokinen

Uderzo & Goscinny

Asterix et le coup de menhir

Kuudes kokopitkä Asterix-elokuva *Asterix et le coup de menhir* tuli ensi-iltaan Pariisissa lokakuun lopussa sankarin täyttäessä 30 vuotta. Syntymäpäivähän oli virallisesti 29. lokakuuta, jolloin ensimmäinen Asterix-tarina alkoi Pilotessa.

Asterix et le coup de menhir perustuu aibumeihin *Päällikköiden ottelu* sekä *Asterix ja ennustaja*. Molemmillehan on yhteistä se, että tietäjä Akvavitix on poissa pelistä.

Elokuva on uskollinen albu-meille. Se seuraa pääasiassa Asterix ja ennustaja -tarinaa, mutta parhaat kohdat ovat kuitenkin peräisin Päällikköiden ottelusta. Ehkä se vetoaa suomalaiseseen enemmän kuin Ennustajassa parodioitu ranskalainen taikausko ja myyttien pyhittäminen.

Uderzon huostassa käsikirjoittaja on vapautunut vain kahdesti: ensimmäisen kerran tiilikivestä tärskyn saaneen Akvavitixin nähdessä Trubaturixin soiton mahtavana rock-mei-ninkinä ja toisen kerran legioonalaisen joutuessa maistamaan tilapäisesti kajahtaneen tietäjän keitosta.

Animaatiossa legioonalaisen hurjat sätkyreaktiot saadaan luonnollisesti näyttävämmiin esiin kuin sarjakuvassa, vaikkei surrealimista voikaan puhua. Mutta toisaalta, onko sarjakuvan pelkistetty versio sittenkin taidokkaampi ilmaisija kuin animaation monen minuutin päät?

Tätä ei pidä tulkita kovin mairittelevaksi lausunnoksi, mutta jostain syystä Asterix onnistuu jälleen animaationa paremmin kuin esimerkiksi *Tintit* ja *Lucky Luket*.

Toimintaa ja hauskuuttakin riittää, mutta henkilöahmot on karsittu minimiin, samoin kuin taustojen elävyys.

Ranskankielisessä versiossa näyttelijöiden elävä replikointi pelastaa paljon. Jos ja kun elokuva nähdään Suomessa, toivottavasti käännökseen kiinnitetään huomiota. Onhan sanottu, että **Outi Wallin** albumikäännökset ovat jopa parempia kuin alkuperäisteksti. Ja tekstin perustuu kuitenkin suuri osa Asterixin viehätöksensä.

Oikeita suomalaisia näyttelijöitä lienee turha toivoa. Mutta ainahan voi kuvitella, miltä kuulostaisivat esimerkiksi **Kari Väänänen** Obelixina ja **Vesa Vierikko** Asterixina?

Petri Kempainen